

اشاره:

بازارهای سهام در جهان به سوی جذب سرمایه‌های بین‌المللی پیش می‌روند و آن گروه از بازارها که قادر باشند سرمایه‌های بیشتری را به خود جذب کنند، ضمن آنکه اعتبار و نفوذ بیشتری در بازارهای مالی پیدا می‌کنند، در مواقع بروز بحران، کمتر سرمایه‌های ملی را در معرض خطر قرار می‌دهند.

مقررات مربوط به نقل و انتقال آزاد سرمایه ضمن حمایت همه‌جانبه از سرمایه‌های بین‌المللی، امکان بهره‌برداری و تخصیص بهینه از منابع جهانی را فراهم می‌سازد. مکانیزم اوراق بهادار سبب می‌شود تا سرمایه‌ها به سویی سوق پیدا کند که بالاترین بازدهی ممکن را داشته باشد. در همین حال مشکلات ناشی از کمبود سرمایه در بسیاری از بازارها قابل رفع می‌باشد.

سرمایه‌گذاران بین‌المللی، بر این عقیده هستند که بازارهای سهام نوظهور فضای گسترده‌ای برای سودآوری دارند و لذا تمایل دارند که وارد این‌گونه بازارها شوند اما جذب این منابع به قوانین و مقررات تضمین‌کننده انتقال سرمایه و سود فعالیت‌های اقتصادی نیاز دارد.

در این گزارش به بررسی مکانیزم اوراق بهادار و نقش آن در تجهیز بازار سرمایه بین‌المللی و شیوه‌های جذب منابع با استفاده از این مکانیزم می‌پردازیم.

بررسی عملکرد بازارهای سهام جهان و مقایسه آن با ایران

نقش مکانیزم اوراق بهادار در تجهیز بازار سرمایه

کشورهای در حال توسعه سالهاست که از کمبود سرمایه به عنوان معضل اصلی عقب ماندگی اقتصادی یاد می کنند و خواستار تسهیل جریان سرمایه های بین المللی به سوی اقتصادشان می باشند.

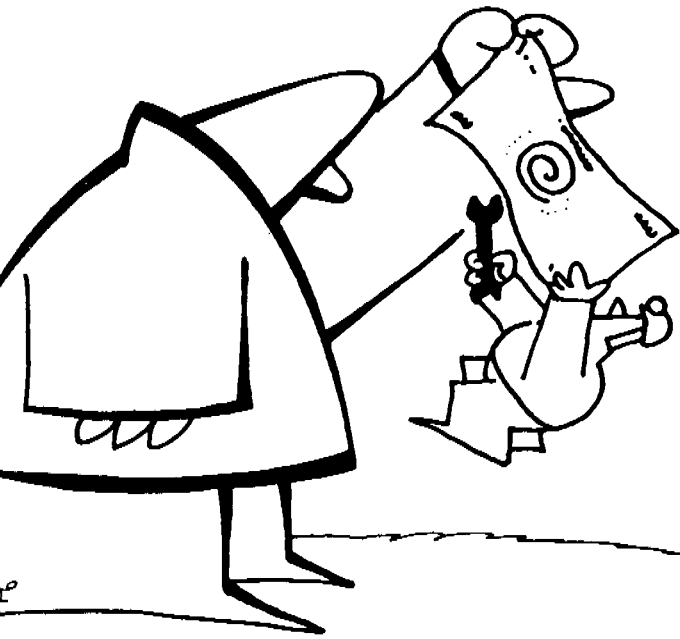
منابع مالی بین المللی محدود است و سازمان های بین المللی اعتباردهنده مانند بانک جهانی و صندوق بین المللی پول به منظور جلوگیری از سوخت شدن منابع و مصرف بهینه آن، شرایط و برنامه های خاصی را به کشورهای در حال توسعه تحمیل می کنند. پذیرش این برنامه ها برای بسیاری از کشورها چنان دشوار است و آثار و پیامدهای ناگوار اقتصادی - اجتماعی دارد که برخی کشورها برنامه های تعدیل ساختاری ارایه شده از سوی صندوق بین المللی پول را در نیمه راه رها می کنند.

اگرچه برنامه خصوصی سازی، بخشی از برنامه تعدیل ساختار اقتصادی است که در اغلب مواقع صندوق بین المللی پول به منظور بهبود کارایی واحدهای تولیدی - صنعتی و کاهش نقش دولت در اقتصاد، خواستار اجرای آن است، اما پیگیری این برنامه می تواند آثار مثبتی در تجهیز منابع بازار سرمایه داخلی داشته باشد و چه بسا بتواند سرمایه های خارجی را نیز جذب کند.

گفتنی است برآوردهای انجام شده از سوی بانک تجاری «مورگان استانلی» آمریکا نشان می دهد که با رونق بورس های سهام کشورهای صنعتی مانند آمریکا و انگلیس و ترقی قابل توجه بورس های نوظهور، ارزش سهام مورد معامله در بورس های جهان در سال ۱۹۹۶ به ۱۷ تریلیون دلار رسید.

ارزش سهام مورد معامله در بورس های جهان ده سال پیش (۱۹۸۶) معادل ۵/۶ تریلیون دلار بود. به این ترتیب ظرف یک دهه ارزش سهام بورس ها سه برابر شده است.

این ارقام نشان می دهد که مکانیزم اوراق بهادار چه سهم عظیمی در بازار سرمایه بین المللی دارد. اگرچه بخش عمده افزایش ارزش سهام مورد معامله در بازارهای جهانی مربوط به بورس های نیویورک، توکیو و لندن بوده است، با این حال ارقام مورد بحث گواه بر آن است که اقتصادهای پیشرفته جهان از اهرم اوراق بهادار تا چه حد در تجهیز بازار سرمایه بهره می گیرند.

○ جذب منابع مالی مؤسسه های بین المللی منوط به اجرای سیاست ها و برنامه های تحمیلی از سوی آنهاست که بسیاری از کشورهای در حال توسعه از پیامدهای ناگوار این برنامه ها رنج می برند.

برآوردهای انجام شده بانک مورگان استانلی در مارس ۱۹۹۷ نشان می دهد که ارزش سهام مورد معامله در بورس نیویورک ۷/۷ تریلیون دلار است که ۲۵ درصد ارزش سهام جهان می باشد. بورس توکیو با ۲/۷ تریلیون دلار ارزش سهام در ردیف دوم و بورس لندن با سهمی به ارزش ۱/۷ تریلیون دلار در رده سوم قرار دارند.

در این برآورد، اعلام شده است که ارزش سهام بورس های بزرگ دیگر اروپا مانند فرانکفورت، پاریس و زوریخ که در رده های بعدی قرار دارند، هر یک کمتر از یک تریلیون دلار است. در بررسی این بانک آمده است که ارزش کنونی سهام بورس نیویورک دقیقاً برابر با تولید ناخالص داخلی آمریکا است. اما این نسبت برای ژاپن ۵۸ درصد، آلمان ۳۱ درصد و فرانسه ۲۱ درصد می باشد. در انگلیس و سوئیس ارزش سهام بورس ها، حدود ۵۰ درصد ارزش تولید ناخالص داخلی و در هنگ کنگ این نسبت تا ۱۲۰ درصد (بیش از ارزش تولید ناخالص داخلی) است.

مقایسه ارزش سهام مورد معامله در بازار بورس هر یک از کشورها با ارزش تولید ناخالص داخلی آنها، نشان می دهد که

بورس استانبول در سال ۱۹۹۵ آنچنان فعال و پررونق بود که حجم معاملات سهام آن به ۲/۵ برابر ارزش کل سهام قابل معامله در این بورس رسید و از این نظر در رتبه نخست فعال‌ترین بورس‌های جهان در سال ۹۵ قرار گرفت.

با وجود آنکه از نظر ارزش سهام مورد معامله در بورس‌های جهان در سال ۱۹۹۶، بورس نیویورک در رتبه نخست در میان بورس‌های جهان قرار دارد، اما این بورس از نظر نسبت ارزش معاملات به ارزش کل سهام قابل معامله در رده ششم قرار دارد، زیرا نسبت مذکور برای بورس نیویورک ۸۴ درصد است.

مکانیزم اوراق بهادار در تجهیز بازار سرمایه، می‌تواند آنچنان مؤثر و کاربر باشد که سرمایه‌های بین‌المللی را به سوی بازارهای سهام سوق دهد.

ماهنامه «بیزنس سنترال یورپ» در شماره ماه مه خود نوشت: بررسی کارکرد بورس‌های سهام کشورهای اروپای مرکزی نشان می‌دهد که رونق قیمت سهام در این کشورها به جذب بیش از دو میلیارد دلار سرمایه خارجی منجر شده است.

○ مکانیزم اوراق بهادار سهم عظیمی در بازار سرمایه بین‌المللی دارد، با این حال هنوز استفاده از مکانیزم در بورس‌های نیویورک، توکیو و لندن بیش از سایر نقاط جهان است.

این ماهنامه افزود: در سال ۱۹۹۶ در مجموع ۲/۶ میلیارد دلار به وسیله سرمایه‌گذاران خارجی وارد بورس‌های سهام اروپای مرکزی شد. با وجود آنکه این رقم قابل توجه می‌باشد، اما در مقایسه با میزان جذب سرمایه‌های خارجی در بورس‌های آمریکای لاتین و شرق آسیا، اندک است و فقط ۵ درصد سرمایه‌گذاری خارجی در بورس‌های جهان در سال ۱۹۹۶ را تشکیل می‌دهد.

ورود سرمایه‌های خارجی به بورس‌های اروپای مرکزی به افزایش قیمت سهام شرکت‌های اروپای مرکزی منجر شده است و بورس‌های سهام کشورهای روسیه، مجارستان و لهستان در سال ۱۹۹۶ از نظر افزایش ارزش دلاری سهام قابل معامله در آنها، در ردیف پنج بورس برتر جهان قرار گرفتند.

منسکو بزرگ‌ترین بازار سهام شرق اروپا در سال ۱۹۹۶ بود که شاهد ۶۵ درصد افزایش ارزش دلاری سهام قابل معامله

این بورس‌ها تا چه حد در استفاده از مکانیزم اوراق بهادار برای تجهیز بازار سرمایه و جذب پس‌اندازهای ملی و فراملی، توفیق داشته‌اند.

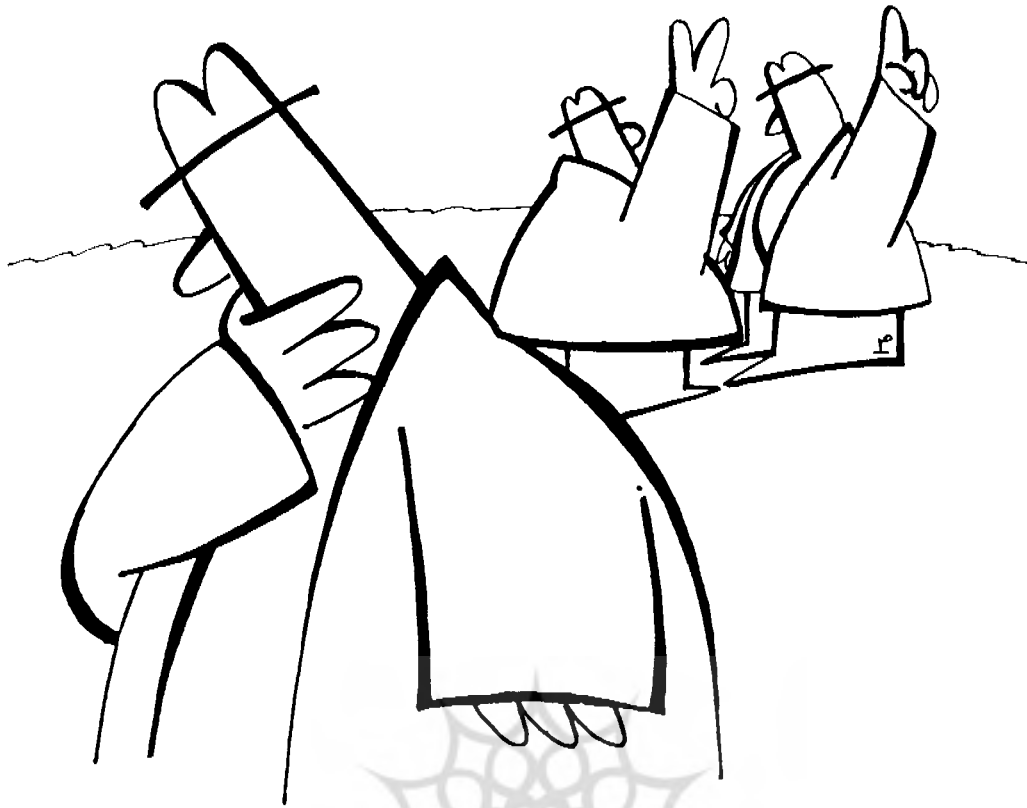
○ برنامه خصوصی‌سازی بخشی از برنامه تعدیل ساختاری است که به بهبود کارایی واحدهای اقتصادی و کاهش نقش دولت در اقتصاد کمک می‌کند.

در بررسی گزارش دیگری که از سوی شرکت مالی بین‌المللی (International Finance Corporation) (شرکت مالی بین‌المللی) وابسته به سازمان ملل تهیه و ارائه شده، آمده است: با بهبود کارکرد بورس‌های سهام نوظهور جهان، ارزش معاملات انجام شده در این بازارها افزایش قابل توجهی داشته است، به گونه‌ای که ارزش معاملات سهام در بورس‌های کشورهای در حال توسعه در سال ۱۹۹۶ به ۱/۶ تریلیون دلار رسید. IFC در گزارش خود می‌افزاید، با این حال ارزش معاملات سهام در این بورس‌ها هنوز به پایه معاملات انجام شده در سال ۱۹۹۲ نرسیده است.

این گزارش نشان می‌دهد که مجموع ارزش معاملات سهام در بازارهای سهام کشورهای در حال توسعه در سال میلادی گذشته به ۱۲ درصد ارزش کل معاملات سهام در بورس‌های جهان رسید، هر چند که عملکرد این بورس‌ها نسبت به سال ۱۹۹۵، افزایش قابل توجهی داشت.

تحولات مالی ناشی از بحران مالی مکزیک در دو سال پیش، سبب شد که بورس‌های سهام نوظهور جهان در سال ۱۹۹۵، کارکرد مناسبی نداشته باشند و حجم معاملات این بورس‌ها نسبت به کل ارزش سهام بورس‌های جهان به ۹ درصد تنزل یافت. اما در سال ۱۹۹۴ بورس‌های نوظهور مورد توجه سرمایه‌گذاران بازار سهام بودند و مجموع سهام مورد معامله در این بورس‌ها به ۱۷ درصد ارزش کل معاملات سهام انجام شده در جهان رسید.

بورس پکن در سال ۱۹۹۶ پررونق‌ترین بازار سهام نوظهور بود. ارزش معاملات انجام شده در این بورس به ۲/۲ برابر ارزش کل سهام قابل معامله در آن رسید. این نسبت برای بورس تایوان ۱۷۰ درصد و برای بورس‌های کره جنوبی و ترکیه حدود ۱۲۰ درصد بود که این بورس‌ها به ترتیب در رده‌های دوم تا چهارم بورس‌های فعال نوظهور قرار داشتند.

درصد سرمایه‌گذاری در این بورس از سوی سرمایه‌گذاران داخلی صورت می‌گیرد. اگر میزان فعالیت سرمایه‌گذاران خارجی در بورس ورشو افزایش یابد، این بورس رشد قابل توجهی خواهد داشت و به همین جهت آینده روشنی برای آن متصور است.

○ نسبت ارزش سهام مورد معامله در بورس توکیو به ارزش تولید ناخالص داخلی ژاپن ۵۸ درصد، در آلمان این نسبت ۳۱ درصد، در فرانسه ۴۱ درصد، در سوئیس و انگلیس ۵۰ درصد و در هنگ‌کنگ ۱۲۰ درصد در سال ۱۹۹۶ بود.

در مقایسه با بورس‌های مسکو، بوداپست و ورشو، بورس بخارست (رومانی) در سال ۹۶ تا حدودی با کساد روبه‌رو شد و ارزش دلاری سهام قابل معامله در آن فقط ۱۷/۵ درصد افزایش داشت. برخی کارشناسان بر این باور هستند که رومانی در اجرای برنامه خصوصی‌سازی شرکت‌ها و صنایع دولتی شتاب به‌خرج داد و عملکرد نادرست آن و عدم اجرای

بود. به این ترتیب بورس مسکو در رده سوم بورس‌های پررونق جهان (از حیث افزایش ارزش دلاری سهام) قرار گرفت. شاخص سهام بورس مسکو در سال ۹۷ نیز افزایش قابل توجهی داشته است و ارزش دلاری آن از آغاز سال ۹۷ تا اواسط ماه مه حدود ۷۳ درصد ترقی کرده است و بی‌شک در کل سال ۹۷ نیز این بورس را در ردیف بورس‌های پررونق جهان قرار می‌دهد.

بورس بوداپست (مجارستان) از آغاز سال ۹۷ تا اواسط ماه مه حدود ۲۱ درصد ترقی ارزش دلاری سهام قابل معامله را ثبت کرده است، اما در سال ۱۹۹۶ با ۱۲۹ درصد رشد شاخص عام سهام قابل معامله در رتبه دوم بورس‌های پررونق دنیا قرار داشت.

به نوشته ماهنامه «بیزنس سنترال یورپ» ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری در بورس بوداپست از خارج انجام می‌شود و شرکت‌های سرمایه‌گذار داخلی تاکنون فعالیت محدودی داشته‌اند. ارزش سهام قابل معامله در بورس ورشو (لهستان) در سال ۱۹۹۶ به ۹/۱ میلیارد دلار رسید که از آغاز سال ۹۷ تا اواسط ماه مه نیز ۱۶ درصد بر آن افزوده شد.

اما نکته قابل توجه درباره بورس ورشو آن است که ۷۰

مسقط در این ماه‌ها، همواره سیر صعودی شاخص سهام را ثبت کرده و پس از استانبول از بازارهای سهام پررونق خاورمیانه محسوب می‌شود.

شرکت‌های مالی خارجی که فعالیت گسترده‌ای در بازار سهام مسقط دارند، با پیش‌بینی ادامه روند کنونی، تصمیم دارند که در این بازار حضور فعال‌تری داشته باشند. به‌زودی نیز دو شرکت مالی جدید به این بازار می‌پیوندند. دولت عمان در نظر دارد در سال جاری، ۱۱ صنعت دولتی را به بخش خصوصی واگذار کند و سهام آنها را در بورس مسقط عرضه نماید.

بازار سهام کازابلانکا که در ماه آوریل از بورس استانبول پیشی گرفت، در ماه مه شاهد فروش سهام از سوی سرمایه‌گذاران بود و شاخص کل سهام آن نسبت به آغاز سال ۹۷ فقط ۲۸ درصد بیشتر بود.

بازار سهام قاهره که از بازارهای پررونق خاورمیانه است، در ماه مه با رکود روبه‌رشد و شاخص آن در پایان این ماه فقط ۲۱ درصد بیش از آغاز سال ۹۷ بود. بازار سهام کویت کارکرد مطلوبی داشت و شاخص سهام آن در پایان مه ۹۷ حدود ۲۸ درصد ترقی کرد.

○ بورس پکن در سال ۱۹۹۶ پررونق‌ترین بورس نوظهور در جهان بود. ارزش معاملات سهام در این بورس ۲/۲ برابر ارزش کل سهام قابل معامله در آن بود.

بازار اوراق بهادار تهران، همانند بازارهای سهام تونس و لبنان همچنان در حال رکود بود و شاخص عام سهام قابل معامله آن در پایان مه ۹۷ حدود ۵/۲ درصد کمتر از آغاز سال ۹۷ میلادی بود. این بازار آخرین بار در اوت ۹۶ (مرداد ۷۵) شاهد ترقی عمومی ارزش سهام قابل معامله در آن بود.

بازار سهام ریاض که انتظار می‌رفت رونق قابل‌توجهی پیدا کند، کارکرد خوبی نداشت و قیمت سهام آن مانند بورس تهران اندکی کاهش یافت. این در حالی است که دولت سعودی با سرمایه‌گذاری اتباع خارجی در بورس سهام ریاض موافقت کرده است.

بررسی انجام شده از سوی هفته‌نامه «مید» نشان می‌دهد که در پنج‌ماهه نخست سال جاری میلادی شاخص عام سهام بورس استانبول ۶۰/۴ درصد، مسقط ۴۸/۸ درصد، کازابلانکا

مقررات لازم برای کارکرد صحیح دست‌اندرکاران بازار سهام، سبب شد که تأثیر منفی بر سرمایه‌گذاران خارجی بگذارد.

ماهنامه بیزنس سنترال یوروپ یکی از عوامل رشد بورس‌های اروپای مرکزی و یا دیگر مناطق جهان را، پس‌انداز ملی در این کشورها می‌داند.

در منطقه جنوب شرقی آسیا که در دهه گذشته با شکوفایی اقتصادی روبه‌رو بوده، ارزش سهام قابل‌معامله در بورس‌ها (دلاری) چند برابر شده است. در این کشورها مردم ۲۶ درصد درآمد خود را پس‌انداز می‌کنند، در حالی که میزان پس‌انداز مردم در کشورهای اروپای شرقی به نصف این مقدار نیز نمی‌رسد.

○ ارزش معاملات سهام در بورس‌های نوظهور جهان در سال ۱۹۹۶ به ۱/۶ تریلیون دلار رسید که از عملکرد سال ۱۹۹۵ بهتر بود، اگرچه به پایه سال ۱۹۹۴ نرسید، اما برابر با ۱۲ درصد ارزش معاملات سهام در بورس‌های جهان بود.

هفته‌نامه اقتصادی «مید» نیز به‌تازگی با انتشار گزارشی درباره روند فعالیت بورس‌های خاورمیانه نوشت: با ادامه رونق عمومی بازارهای سهام خاورمیانه، قیمت سهام شرکت‌های منطقه در ماه مه ۱۹۹۷ به‌طور متوسط ۱۵ درصد بالاتر از آغاز سال ۱۹۹۷ میلادی بوده است.

این نشریه می‌نویسد: «نگاهی به کارکرد بورس‌های منطقه در ماه مه نشان می‌دهد که شاخص بازار سهام استانبول که در چند سال گذشته در مجموع بهترین کارکرد را داشت، بار دیگر روند صعودی پیدا کرده و در ماه مه ۱۹۹۷ نسبت به آغاز سال جاری میلادی، ۶۰ درصد افزایش داشته است. این عملکرد با وجود بی‌ثباتی ماه آوریل بورس استانبول به‌دست آمده است.

«مید» می‌نویسد: روند صعودی ارزش سهام در بازار استانبول سبب شد تا میانگین رشد شاخص سهام بورس‌های خاورمیانه از ۱۴ به ۱۵ درصد ترقی کند که نشانه‌ای از رونق کلی بورس‌های منطقه و اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به کارکرد اقتصادی آتی آن است.

این گزارش می‌افزاید: کارکرد مطلوب را در میان بازار سهام خاورمیانه، بورس مسقط (عمان) داشت که ظرف ۵ ماه نخست سال میلادی جاری ۴۹ درصد رشد داشت. بورس

۳۸/۵ درصد، کویت ۲۸ درصد، قاهره ۲۱/۲ درصد، ریاض ۴ درصد، بحرین ۳/۹ درصد، دوحه ۳/۸ درصد، مسقط ۳/۶ درصد و امارات ۲/۴ درصد افزایش یافته است. اما شاخص عام سهام بورس لبنان در همین مدت ۱/۹ درصد، بورس تهران ۵/۲ درصد و تونس ۱۶ درصد کاهش یافته است. اما میانگین رشد شاخص سهام بازارهای خاورمیانه در ۵ ماه نخست سال جاری میلادی ۱۵ درصد ترقی کرده است.

استفاده از مکانیزم اوراق بهادار در تأمین مالی

همان‌گونه که اشاره شد،

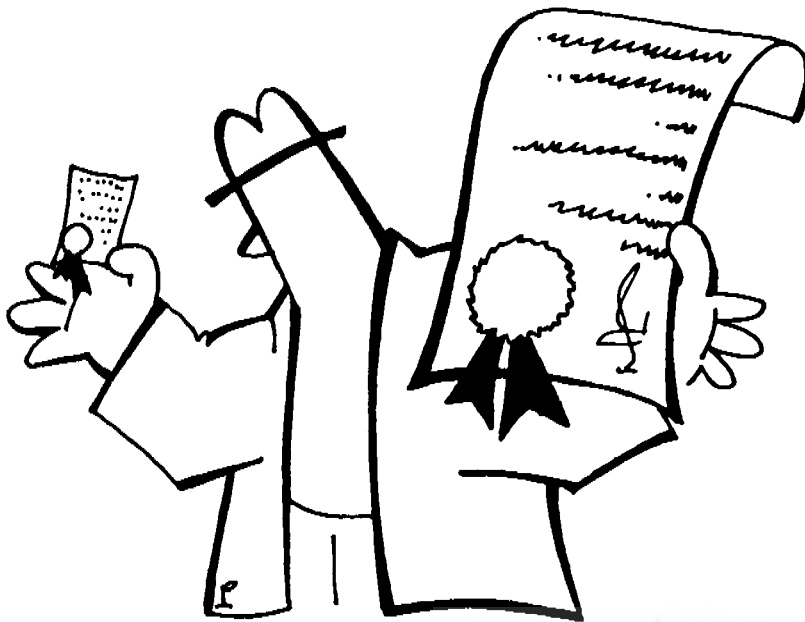
بورس‌های سهام، نقش اصلی در تجهیز بازار سرمایه دارند و مکانیزم اوراق بهادار می‌تواند منابع سرمایه‌گذاری عظیمی را برای فعالیت‌های اقتصادی فراهم آورد.

هر اندازه که ابزار و تسهیلات لازم برای رونق فعالیت بورس‌ها به‌کار گرفته شود، می‌توان به استفاده گسترده‌تر از مکانیزم اوراق بهادار در تجهیز بازار سرمایه ملی امیدوار شد.

○ مکانیزم اوراق بهادار در تجهیز بازار سرمایه می‌تواند به حدی کارآ باشد که سرمایه‌های بین‌المللی را به سوی بازار سهام بکشاند.

از سوی دیگر واگذاری سهام واحدهای دولتی نه تنها می‌تواند در بهبود کارایی و مدیریت این واحدها مؤثر باشد، بلکه منبع درآمد مطمئنی نیز برای دولت‌ها فراهم می‌سازد که می‌توانند از آن برای گسترش برنامه‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ بهره بگیرند.

آمار سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) نشان می‌دهد که با افزایش موج خصوصی‌سازی صنایع دستی در سراسر جهان، درآمد دولت‌ها از این محل در سال ۱۹۹۶ میلادی در مجموع به ۸۸ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال ۹۵ حدود ۱۳ درصد یا ۱۰ میلیارد دلار افزایش یافت.

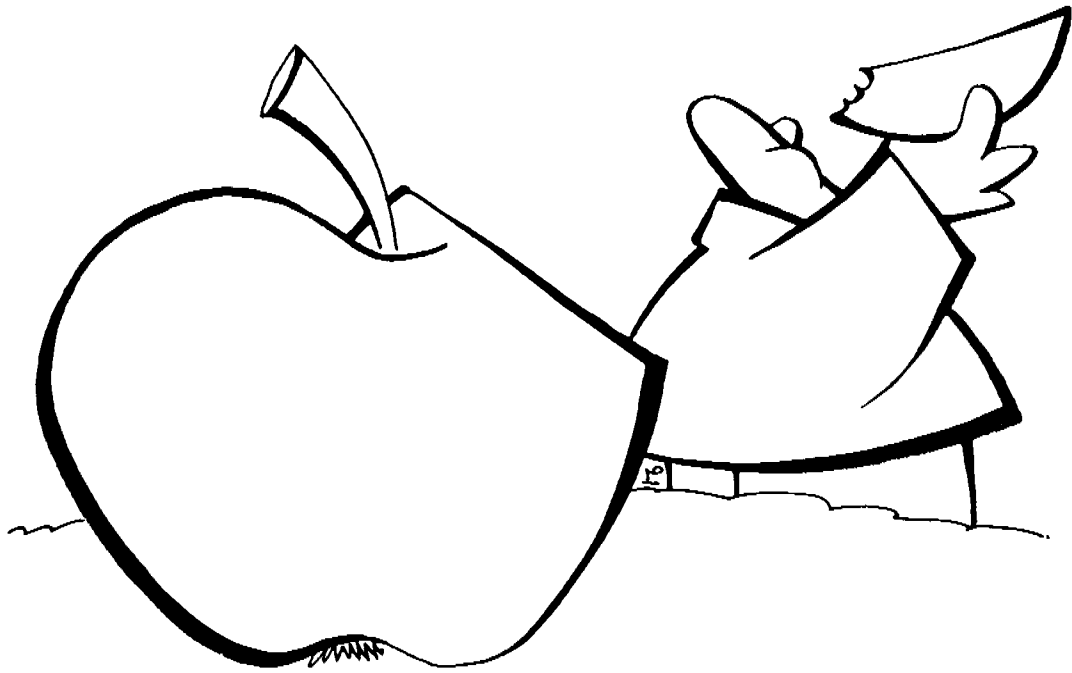

البته آمار OECD نشان می‌دهد که خصوصی‌سازی در کشورهای عضو این سازمان در سال گذشته ۶۹ میلیارد دلار درآمد نصیب دولت‌ها کرده است که این رقم ۷۸ درصد کل درآمد آنها از محل خصوصی‌سازی صنایع در سال ۹۶ در سراسر جهان بوده است.

این گزارش نشان می‌دهد برخلاف تصور عمومی که انگلیس فعال‌ترین کشور صنعتی در امر خصوصی‌سازی صنایع دولتی بوده، آمارها گواه بر آن است که در سال‌های اخیر فرانسه از انگلیس پیشی گرفته است.

دولت فرانسه که چند سال دیرتر از انگلیس به خصوصی‌سازی صنایع دولتی روی آورد در دوره پنج‌ساله ۹۶-۱۹۹۲ به‌طور متوسط سالانه ۵/۴ میلیارد دلار از فروش صنایع ملی به بخش خصوصی کسب درآمد کرده است که بالاترین رقم در جهان می‌باشد.

دولت انگلیس که از دوره حاکمیت تاچر در اوایل دهه ۱۹۸۰ تاکنون صنایع تلفن، نفت، فولاد، آب، برق و... را خصوصی کرده است، در دوره ۹۶-۱۹۹۲ به‌طور متوسط سالانه ۴/۸ میلیارد دلار از محل خصوصی‌سازی صنایع دولتی کسب درآمد کرده است و از این نظر رتبه دوم در جهان را دارد. دولت استرالیا با اختلاف ناچیزی پس از انگلیس در رتبه سوم قرار دارد.

۲۱۰۰ میلیارد ریال است، نسبت ارزش سهام قابل معامله به ارزش تولید ناخالص داخلی کمتر از ۱ درصد می باشد. مقایسه میزان واگذاری سهام واحدهای تحت پوشش دولت به بخش خصوصی در ایران با دیگر نقاط جهان حتی کشورهای در حال رشد و نیز مقایسه نسبت ارزش سهام قابل معامله به ارزش تولید ناخالص داخلی کشور با دیگر نقاط جهان، نشان می دهد که روند خصوصی سازی در ایران بسیار کند صورت می گیرد. به عبارت دیگر میزان استفاده از مکانیزم اوراق بهادار در تجهیز بازار سرمایه ملی ناچیز است.

○ بورس مسقط کارکرد مطلوبی را در میان بورس های سهام خاورمیانه داشت و در پنج ماه نخست سال ۹۷ با ۴۹ درصد رشد شاخص روبه رو شد و پس از بورس استانبول از بازارهای بارونق خاورمیانه بود.

این واقعیت ها نشان می دهد که بورس اوراق بهادار تهران باید هر چه سریع تر به ابزارهای لازم برای توسعه فعالیت خود مجهز شود تا بتواند نقش اساسی خود را در بازار سرمایه ایفا کند.

دولت های ژاپن و ایتالیا سالانه حدود ۴/۵ میلیارد دلار درآمد از محل خصوصی سازی در دوره مورد بررسی کسب کردند. درآمد دولت آلمان در این دوره زمانی سالانه ۲/۸ میلیارد دلار و کانادا ۱/۶ میلیارد دلار از خصوصی سازی بوده است.

گزارش OECD نشان می دهد که سهم کشورهای غیرعضو این سازمان از درآمد حاصل از خصوصی سازی صنایع ملی روبه افزایش است. این کشورها در سال ۱۹۹۰ فقط ۱۷ درصد درآمد ناشی از خصوصی سازی در جهان را که از ۲۵ میلیارد دلار تجاوز نمی کرد، به دست آوردند، اما در سال ۱۹۹۶ این سهم به ۲۲ درصد رسید. به این ترتیب حجم درآمد دولت های کشورهای غیر عضو OECD از حدود ۴ میلیارد دلار در سال ۱۹۹۰ به ۱۹ میلیارد دلار در سال ۱۹۹۶ افزایش یافته که تقریباً ۵ برابر شده است.

در ایران بنا به گزارش وزارت صنایع حدود ۳۰۰۰ میلیارد ریال سهام واحدهای صنعتی زیر پوشش این وزارتخانه از سال ۶۹ تاکنون واگذار شده است. چنانچه این رقم بر اساس ارزش هر دلار معادل ۳۰۰۰ ریال (ارز صادراتی) تبدیل شود، ارزش سهام واگذاری به یک میلیارد دلار می رسد.

این رقم در مقایسه با ارزش تولید ناخالص داخلی که بر مبنای ارز شناور ۱۰۰ میلیارد دلار و بر مبنای نرخ ارز صادراتی ۶۲ میلیارد دلار است، بسیار ناچیز می باشد. با عنایت به این امر که ارزش دارایی های بورس اوراق بهادار تهران